

1851 og 1858 beregnede, som dels Antallet af Embeder med Afgang til Pension er blevet mindre, og dels den tidligere Ansættelse i Embede forringer Antallet af de Tjenesteaar, der lægges til Grund for Pensionsberegningen. Der vil imidlertid ogsaa, naar vi ere komne til dette Tidspunkt, endda blive en temmelig stor Pensionsbyrde hvilende paa os som et nødvendigt Supplement til en gennemgaaende lav Lønning. Jeg kalder nemlig den Lønning for lav, som er sat saaledes, at der gennemsnitlig ikke kan blive noget Overtælling tilbage deraf, og derfor maa man tage Pensionsbyrden som et nødvendigt Tillæg til Lønningen. Tager man nu dette i Betragtning, da tror jeg, at man maa komme til Erkjendelse af, at vi i Henseende til Pensionsbyrde ikke paa nogen Maade ere mindre gunstig stillede end andre Stater, hvor maasse tilsyneladende Pensionsbyrden er lidt mindre end hos os, men hvor man saa har Udgifter til Embedsmanden paa anden Maade. Men naar man nu under Indtrykket af den for Lieblirket extraordinært høie Pensionsbyrde vil skaffe Statskassen Hjælp, saa viser det sig, at denne Hjælp vil komme meget langsomt, naar man vil forbeholde de nuværende Embedsmænd den vundne Pensionsret, der altsaa bliver fuldstændig ubestaaende for dem, der have naaet det højeste Embede, som de i deres Karriere kunne opnaa, og dernæst kun i ringe Grad vil blive indskrænket for dem, der kun have lidt Avancement at gjøre, og endelig først efter længere Tid eller om meget lang Tid vil træde i Kraft i dens begrænsede Omfang for dem, der nu ere paa det laveste Trin af Lønning og efterhaanden skulle rykke op paa højere Løn. Den i Lovforslaget foreslaaede Lettelse, som man har besluttet sig til at skaffe sig under Sølvens af den frygtelige Byrde, der nu hviler paa os, vil altsaa først indtræde, naar Byrden i det Hele er steget ned til den naturlige Grænse, som følger af de nuværende Pensionslove. Man vil altsaa ikke gennem Lovforslaget komme de nærmeste Aar til Hjælp, men man vil for en fjernere Fremtid have opstillet Billaar for Embeder og deres Besættelse, om hvilke jeg har den fulde Overbevisning, at de ikke ville være til Gavn for Til-

veiebringelsen af en dygtig og redelig Embedsstand i Landet; og jeg figer, at selv om man regnede lidt feil, selv om man gav 50,000 Rd., ja selv 100,000 Rd. mere ud aarlig, end det, hvis man kunde regne Alt nøiagtigt ud og kunde anstille en fuldstændig sikker Sandsynlighedsberegning for Værlighed og Redelighed, vilde vise sig at være nødvendigt, saa gjorde man dog bedre dert, end i at udsætte sig for at faae en daarlige forberedt Embedsstand, dannet af dem, som slet ikke have andre Udsigter end Embedsveien, eller en forrumperet Embedsstand eller endog saa blot en i Kummer og Nød levende Embedsstand. Og lad mig sige dette til, at Kummer og Nød ere meget relative Begreber; der er Kummer og Nød i visse Stillinger, uden at man er berettiget til at sige, at det mangler paa Sparommelighed og Økonomi, og det kan ogsaa være Kummer og Nød i visse Embedsstillinger med Indtægter, som i andre Stillinger vilde være fuldkommen tilstrækkelige, og som Mange vilde glæde sig ved at have. Der er for det Første ydre Krav, som man ikke kan unddrage sig. Det er jo tilbøielig allerede sagt, at det store Antal af civile Embedsmænd i Hovedstaden nu en Gang ved Hovedstadens Forhold, endog saa blot ved Husleien, ere bragte til ikke uden Kummer og Nød at kunne give Afkald paa en større Udgift, som Mænd i samme Stilling, men som bo paa et andet Sted, med Letthed kunne fravige sig, og jeg vil tilføie i Almindelighed: Der følger med Dannelsen og med Forsølgelsen af visse Interesser, med Udførelsen af visse Forretninger og med Vedligeholdelsen af Dygtigheden til at kunne udføre disse Forretninger Livskrav, hvis Fyldestgjørelse ikke vil kunne negtes uden at medføre Kummer og Nød, og det er slemt, hvis man søger at undgaa dette ad ulovlig og uredelig Veie. Det er allerede slemt nok, hvis Nøden gjør, at Arbeidet gjøres mindre gjerne og med lidt mindre Lyft. Jeg har i et langt Embedslev ikke vist Ulyst til Arbeide, jeg har ikke forlangt overdreven Livsnydelse, og jeg har opnaaet en af de gode Stillinger i den danske Embedsstand; men jeg aflægger det Vidnesbyrd, at denne Embedsstand er i Gjennemsnit, naar man regner den Løn og